

Måndagen den 24 september

Kl. 11.00–12.42
14.00–17.48

---

§ 1 Hälsningsanförande från ålderspresidenten

*Hälsningsanförande
från ålderspresidenten*

Anf. 1 Ålderspresident BEATRICE ASK (M):

Ärade riksdagsledamöter! Mina damer och herrar! I egenskap av riksdagens ålderspresident vill jag hälsa er varmt välkomna till den nyvalda riksdagens första sammanträde. Låt mig särskilt rikta ett välkomnande till er 110 som är helt nya ledamöter. Ni är varmt välkomna.

Detta är första gången den nya riksdagen samlas, och då kan man undra: Vilka är vi egentligen? Sifforna ger en del svar. Vi representerar hela Sverige – alla våra 29 valkretsar – och vi representerar åtta partier.

Medelåldern är 45 år. Den äldsta av oss är 85 år och den yngsta 22 år. Det spänner över hela skalan.

46 procent av oss är kvinnor och 54 procent är män. Det är en högre andel kvinnor än när den nyvalda riksdagen tillträdde 2014. Då var det 44 procent kvinnor och 56 procent män.

I genomsnitt har vi tjänstgjort som riksdagsledamöter i fem år. De flesta har alltså en ganska lång bit kvar innan de kan ta över rollen som ålderspresident.

Sist men inte minst vill jag också säga något om valdeltagandet. Det var i år 87 procent som deltog i valet, och det är glädjande nog en uppgång. I förra valet var det knappt 86 procent som deltog. Det här är väldigt roligt att se.

Valet och därmed valdeltagandet är vitala delar av vår demokrati. Sveriges riksdag kommer med start i höst att uppmärksamma och högtidligt hålla ett demokratins jubileum – vi firar nämligen 100 år, vilket är stort och viktigt. Det är ett särskilt jubileum med många olika aktiviteter, och vi kommer att hålla på i flera år. Man ska ju fira ordentligt när man har möjlighet.

Vi riksdagsledamöter har, tycker jag, ett särskilt uppdrag att arbeta för, förklara och vårda demokratin varje dag, alla år, i varje stund och i alla sammanhang. Det är en av våra viktigaste uppgifter.

Att vara folkvald riksdagsledamot är att ha fått förtroendet att företräda det svenska folket. Det är ett spännande uppdrag, men det innebär också mycket allvar och mycket ansvar. Det kommer inte alltid att vara enkelt, och det kommer ofta att vara väldigt mycket för var och en av oss att göra. Jag vill uppmuntra er att på bästa sätt använda de fantastiska möjligheter som finns i riksdagen att vara med och utforma framtidens Sverige.

Prot. 2018/19:1
24 september

-----

*Hälsningsanförande
från ålderspresidenten*

All offentlig makt utgår från folket. Vi är förtroendevalda, och det är något att förvalta. Det är nu vår uppgift att ta vara på det förtroende som väljarna har gett oss. Med de orden förklarar jag riksdagens första sammanträde inlett.
(Applåder)

§ 2 Berättelse från Valprovsnämnden

Följande berättelse från Valprovsnämnden upplästes och lades till handlingarna:

Berättelse om granskning av bevis för riksdagsledamöter och ersättare

Till Valprovsnämnden har från Valmyndigheten inkommit bevis för dem som med anledning av riksdagsvalet den 9 september 2018 har utsetts till ledamöter av riksdagen och ersättare för dessa. Bevisen, som daterats den 16 september 2018, är till antalet 349 för riksdagsledamöter och 554 för ersättare.

Valprovsnämnden har denna dag granskat bevisen och därvid funnit att de blivit utfärdade i enlighet med 14 kap. 28 § vallagen (2005:837).

Annika Sandström
ordförande

/Cecilia Persson
kanslichef

Valmyndigheten hade upprättat nedanstående förteckning över dels antalet riksdagsledamöter partivis i hela riket, dels mandatfördelningen valkretsvis mellan partierna, ledamöternas och ersättarnas namn samt ordningen mellan de senare.

VALKRETS STOCKHOLMS KOMMUN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Ulf Kristersson
Beatrice Ask
Johan Forssell
Kristina Axén Olin
Jessica Rosencrantz
Arin Karapet
Margareta Cederfelt

Ersättare

1. Sofia Arkelsten
2. Lars Jilmstad
3. Amir Adan
4. Tina Ghasemi Liljekvist
5. Arba Kokalari
6. Ole-Jörgen Persson
7. Susanne Sjöblom

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Johan Hedin
Martin Ådahl
Johanna Jönsson

Ersättare

1. Abir Al-Sahlani
2. Maja Boström
3. Hannes Hervieu

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Fredrik Malm

Gulan Avci

Joar Forssell

Ersättare

1. Karin Karlsbro

2. Nina Lundström

3. Morgan Olofsson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Caroline Szyber

Ersättare

1. Désirée Pethrus

2. Christian Carlsson

3. Sofia Modigh

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Anders Ygeman

Ylva Johansson

Dag Larsson

Annika Strandhäll

Anders Österberg

Lawen Redar

Kadir Kasirga

Teres Lindberg

Ersättare

1. Thomas Hammarberg

2. Sultan Kayhan

3. Mattias Vepsä

4. Elsemarie Bjellqvist

5. Alexander Lindholm

6. Andrea Törnестam

7. Salar Rashid

8. Amne Ali

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Jens Holm

Nooshi Dadgostar

Karin Rågsjö

Ali Esbati

Ersättare

1. Andreas Lennkvist Manriquez

2. Joanna Castro Echeverri

3. Torun Boucher

4. Birgitta Sevefjord

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen

Isabella Lövin

Per Bolund

Maria Ferm

Ersättare

1. Lorentz Tovatt

2. Åsa Lindhagen

3. Per Olsson Fridh

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Katja Nyberg

Henrik Vinge

Yasmine Eriksson

Ersättare

1. Linus Bylund

2. Peter Wallmark

3. Felix Byström

STOCKHOLMS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Josefin Malmqvist
Maria Stockhaus
Niklas Wykman
Tomas Tobé
Karin Enström
Erik Ottoson
Hanif Bali
Erik Andersson
Kjell Jansson
Alexandra Anstrell
Ida Drougge

Ersättare

1. Magdalena Schröder
2. Fredrik Schulte
3. Richard Herrey
4. Jasmin Farid
5. Filip Wiljander
6. Eliza Roszkowska Öberg
7. Anders Paulsen
8. Emma Feldman
9. Jimmy Baker
10. Helene Skantze
11. Katja Isaksson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Alireza Akhondi
Kerstin Lundgren
Per Lodenius

Ersättare

1. Aphram Melki
2. Lovisa Kronsporre
3. Christian Ottosson

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Jan Björklund
Maria Arnholm
Barbro Westerholm

Ersättare

1. Karin Karlsbro
2. Nina Lundström
3. Morgan Olofsson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Robert Halef
Jacob Forssmed
Camilla Brodin

Ersättare

1. Maria Fälth
2. Marcus Jonsson
3. Carl-Johan Schiller

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Magdalena Andersson
Mikael Damberg
Helene Hellmark Knutsson
Ibrahim Baylan
Åsa Westlund
Leif Nysmed
Alexandra Völker
Serkan Köse
Ingela Nylund Watz
Mathias Tegnér

Ersättare

1. Anna Vikström
2. Anders Lönnberg
3. Azadeh Rojhan Gustafsson
4. Markus Selin
5. Marie Axelsson
6. Abraham Halef
7. Solange Olame Bayibsa
8. Daniel Färm
9. Sophia Andersson
10. Carl Kangas

VÄNSTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Ida Gabriellsson
Lorena Delgado Varas
Amineh Kakabaveh

Ersättare
1. Andreas Lennkvist Manriquez
2. Joanna Castro Echeverri
3. Torun Boucher

MILJÖPARTIET DE GRÖNA
Ledamot av riksdagen
Alice Bah Kuhnke
Gustav Fridolin
Karolina Skog

Ersättare
1. Annika Hirvonen Falk
2. Amanda Palmstierna
3. Annica Hjerling

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Bo Broman
Julia Kronlid
Martin Kinnunen
Robert Stenkvist
Mikael Strandman
Ludvig Aspling
Fredrik Lindahl

Ersättare
1. Katarina Olofsson
2. Christian Krappedal
3. Peter Jezewski
4. Dennis Askling
5. Martin Inglot
6. Sven Pernils
7. Beata Milewczyk

UPPSALA LÄN

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Marta Obminska
Jessika Roswall

Ersättare
1. Ulrika Karlsson
2. Markus Lagerquist
3. Rikard Steinholtz

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Solveig Zander

Ersättare
1. Catarina Deremar
2. Anne Lennartsson
3. Gustaf Eskhult

LIBERALERNA
Ledamot av riksdagen
Lina Nordquist

Ersättare
1. Maria Weimer
2. Mohamad Hassan
3. Benny Lindholm

KRISTDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Mikael Oscarsson

Ersättare
1. Anna-Karin Klomp
2. Kjell O Lejon
3. Margit Borgström

Prot. 2018/19:1
24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Ardalan Shekarabi
Marlene Burwick
Pyy Niemi
Sanne Lennström

Ersättare

1. Gustaf Lantz
2. Inga-Lill Sjöblom
3. Jesper Englundh
4. Viktoria Söderling

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Ilona Szatmari Waldau

Ersättare

1. Jonas Karlsson
2. Jeannette Escanilla
3. Christer Johansson

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen

Maria Gardfjell

Ersättare

1. Niclas Malmberg
2. Andrea Byding
3. Erik Apel

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Michael Rubbestad
Paula Bieler

Ersättare

1. David Perez
2. Monika Lövgren
3. Lisen Burmeister

SÖDERMANLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Erik Bengtzboe
Lotta Finstorp

Ersättare

1. Jari Puustinen
2. Ann-Sofie Lifvenhage
3. Magnus Stuart

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Martina Johansson

Ersättare

1. Inger Fredriksson
2. Mattias Claesson
3. Åsa Ingårda

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Pia Steensland

Ersättare

1. Stefan Landmark
2. Anna Jernemalm
3. Martin Kits

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Hans Ekström
Caroline Helmersson Olsson
Fredrik Olovsson

Ersättare

1. Sofia Amløh
2. Inge Ståhlgren
3. Mona Kanaan

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Lotta Johnsson Fornarve

Ersättare

1. Maria Forsberg
2. Patrik Renfors
3. Kaj Johansson

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Roger Richtoff
Adam Marttinen

Ersättare

1. Anton Berglund
2. Mikael Nygren
3. Kim Fredriksson

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Andreas Norlén
John Weinerhall
Betty Malmberg

Ersättare

1. John Widegren
2. Ralf Holmér
3. Joanna Sjölander

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Magnus Ek

Ersättare

1. Muharrem Demirok
2. Birgitta Gunnarsson
3. Staffan Danielsson

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Juno Blom

Ersättare

1. Lars Karlsson
2. Gunilla Almesåker
3. Cari Rylander

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Magnus Oscarsson

Ersättare

1. Sara Skyttedal
2. Anders Eksmo
3. Eva-Britt Sjöberg

Prot. 2018/19:1
24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Johan Andersson
Teresa Carvalho
Johan Löfstrand
Eva Lindh
Mattias Ottosson

Ersättare

1. Erica Nådin
2. Elias Georges
3. Anna Johansson
4. Mattias Geving
5. Maria Johansson Gray

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Linda Westerlund Snecker

Ersättare

1. Peter Butros
2. Lilibet Gustafsson
3. Jessica Eek

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen

Rebecka Le Moine

Ersättare

1. Margareta Fransson
2. Robert Damberg
3. Mia Sköld

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Jörgen Grubb
Markus Wiechel
Jonas Andersson

Ersättare

1. Christina Nilsson
2. Darko Mamkovic
3. Marcus Lejonqvist

JÖNKÖPINGS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Mats Green
Helena Bouveng

Ersättare

1. Malin Olsson
2. Tobias Pettersson
3. Susanne Wahlström

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Annie Lööf

Ersättare

1. Göran Lindell
2. Ann-Marie Nilsson
3. Axel Lindquist

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Emma Carlsson Löfdahl

Ersättare

1. Jakob Olofsgård
2. Anna Mårtensson
3. Anna Ekström

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Andreas Carlson
Acko Ankarberg Johansson

Ersättare
1. Mattias Ingeson
2. Irene Oskarsson
3. Anton Axelsson

Prot. 2018/19:1

24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Carina Ödebrink
Peter Persson
Johanna Haraldsson

Ersättare
1. Thomas Strand
2. Diana Laitinen Carlsson
3. Thomas Gustafsson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Ciczie Weidby

Ersättare
1. Erica Gunnarsson Kibowa
2. Willy Neumann
3. Sanja Tafra Ciglar

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen
Emma Hult

Ersättare
1. Rikard Salander
2. Mihai Banica
3. Etelka Huber

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Jimmie Åkesson
Angelica Lundberg

Ersättare
1. Johan Nissinen
2. Ulf Poulsen
3. Lizette Bülow

KRONOBERGS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Katarina Brännström

Ersättare
1. Suzanne Frank
2. Thomas Ragnarsson
3. Ida Eriksson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Eskil Erlandsson

Ersättare
1. Per Schöldberg
2. Gusten Mårtensson
3. Karin Nilsson

Prot. 2018/19:1
24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Tomas Eneroth

Monica Haider

Ersättare

1. ClasGöran Carlsson

2. Henrietta Serrate

3. Magnus Carlberg

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Sven-Olof Sällström

Mattias Karlsson

Ersättare

1. Johan Nissinen

2. Ulf Poulsen

3. Jeanette Schölin

KALMAR LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Jan R Andersson

Ersättare

1. Harald Hjalmarsson

2. Carl-Wiktor Svensson

3. Jörgen Andersson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Anders Åkesson

Ersättare

1. Ingela Nilsson Nachtweij

2. Karin Helmersson

3. Jaafar Al-Jabiri

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Jimmy Loord

Ersättare

1. Gudrun Brunegård

2. Eric Dicksson

3. Klaus Leidecker

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Lena Hallengren

Tomas Kronståhl

Laila Naraghi

Ersättare

1. Björn Petersson

2. Nermina Mizimovic

3. Michael Ländin

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Anne Oskarsson

Mattias Bäckström Johansson

Ersättare

1. Bo Karlsson

2. Martin Kirchberg

3. Thoralf Alfsson

GOTLANDS LÄN

Prot. 2018/19:1
24 september

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Lars Thomsson

Ersättare

1. Gabriella Hammarskjöld
2. Eva Bofride
3. Stefan Nypelius

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Hanna Westerén

Ersättare

1. David Lindvall
2. Meit Fohlin
3. Thord Ingesson

BLEKINGE LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Annicka Engblom

Ersättare

1. Roger Fredriksson
2. Gustav Nilsson
3. Elin Petersson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Heléne Björklund
Magnus Manhammar

Ersättare

1. Suzanne Svensson
2. Richard Pelle Vidén
3. Malin Norfall

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Angelika Bengtsson
Richard Jomshof

Ersättare

1. Nicolas Westrup
2. Camilla Karlman
3. Bengt Johansson

MALMÖ KOMMUN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Tobias Billström
Noria Manouchi

Ersättare

1. Olof Lavesson
2. Tony Rahm
3. Anja Sonesson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Niels Paarup-Petersen

Ersättare

1. Warda Fatih
2. Nikola Stojanovic
3. Charlotte Bossen

Prot. 2018/19:1
24 september

LIBERALERNA
Ledamot av riksdagen
Allan Widman

Ersättare
1. Louise Eklund
2. Roko Kursar
3. Sara Wettergren

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Jamal El-Haj
Joakim Sandell
Hillevi Larsson

Ersättare
1. Marie Granlund
2. Mubarik Mohamed Abdirahman
3. Rose-Marie Carlsson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Momodou Malcolm Jallow

Ersättare
1. Hanna Gedin
2. Ana Süssner Rubin
3. Anders Skans

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen
Rasmus Ling

Ersättare
1. Johanna Öfverbeck
2. Nils Karlsson
3. Louise Arndt

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Sara Seppälä
Per Ramhorn

Ersättare
1. Stefan Plath
2. Rickard Åhman-Persson
3. Nima Gholam Ali Pour

SKÅNE LÄNS VÄSTRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Ulrika Heindorff
Ann-Charlotte Hammar Johnsson

Ersättare
1. Mats Sander
2. Feliz Kino
3. Carl Herbertsson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Jonny Cato Hansson

Ersättare
1. Fredrik Jönsson
2. Annette Linander
3. Hanna Ershytt

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen
Torkild Strandberg

Ersättare
1. Tina Acketoft
2. Torbjörn Ekelund
3. Karl Philip Nilsson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Michael Anefur

Ersättare

1. Cecilia Engström
2. Linda Persson
3. Aase Jönsson

Prot. 2018/19:1

24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Niklas Karlsson
Yasmine Larsson
Ola Möller

Ersättare

1. Lena Emilsson
2. Stefan Lissmark
3. Bedrija Halilovic

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Ebba Hermansson
Carina Ståhl Herrstedt
Linda Lindberg

Ersättare

1. Pontus Andersson
2. Fredrik Ottesen
3. Stefan Borg

SKÅNE LÄNS SÖDRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Boriana Åberg
Anders Hansson
Louise Meijer

Ersättare

1. Emma Köster
2. Lars-Ingvar Ljungman
3. Gunilla Nordgren

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Kristina Yngwe

Ersättare

1. Stina Larsson
2. Ulrika Axelsson
3. Jörgen Sjöslätt

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Mats Persson

Ersättare

1. Camilla Mårtensen
2. Christoffer Karlsson
3. Frida Svensson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Sofia Damm

Ersättare

1. Mattias Grängzell
2. Carl-Axel Johansson
3. Hedvig Åkesson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Morgan Johansson
Marianne Pettersson
Rikard Larsson

Ersättare

1. Elin Gustafsson
2. Roland Wiking
3. Catrin Tufvesson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Hanna Gunnarsson

Ersättare

1. Angelica Svensson
2. Göran Brante
3. Lisbeth Lindquist

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen

Emma Berginger

Ersättare

1. Axel Hallberg
2. Angela Everbäck
3. Emil Samnegård

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Clara Aranda
Lars Andersson
Jennie Åfeldt

Ersättare

1. Paul Svensson
2. Per Klarberg
3. Jörgen Lidfeldt

SKÅNE LÄNS NORRA OCH ÖSTRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Hans Wallmark
Maria Malmer Stenergard

Ersättare

1. Daniel Jönsson
2. Anette Åkesson
3. Christer Akej

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Sofia Nilsson

Ersättare

1. Niklas Larsson
2. Ebba Krumlinde
3. Murat Özbacı

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Christer Nylander

Ersättare

1. Malin Henriksson
2. Susanne Bäckman
3. Radovan Javurek

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Tuve Skånberg

Ersättare

1. Linda Persson
2. Mattias Svensson
3. Alexander Harrison

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Annelie Karlsson
Per-Arne Håkansson
Anna Wallentheim

Ersättare

1. Göran S Persson
2. Sara Anheden
3. Mikael von Krassow

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Christina Östberg
Björn Söder
Mikael Eskilandersson

Ersättare

1. Johan Wifralius
2. Therese Borg
3. Niclas Nilsson

HALLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Jörgen Warborn
Ulrika Jörgensen
Lars Püss

Ersättare

1. Helena Antoni
2. Christian Johansson
3. Jenny Petersson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Ola Johansson

Ersättare

1. Mari-Louise Millis Wernersson
2. Harald Lagerstedt
3. Jennie Wijk

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Bengt Eliasson

Ersättare

1. Ellen Österberg
2. Carl-Johan Carlsson
3. Cecilia Rönn

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Larry Söder

Ersättare

1. Ella Kardemark
2. Karl-Gunnar Svensson
3. Georgia Ferris

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Adnan Dibrani
Jennie Nilsson
Hans Hoff

Ersättare

1. Sara Heikkinen Breitholtz
2. Lars El Hayek
3. Marcelle Farjallah

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Jon Thorbjörnson

Ersättare

1. Agnes Hulthén
2. Daniel Nilsson Brodén
3. Anita Gidén

MILJÖPARTIET DE GRÖNA
Ledamot av riksdagen
Elisabeth Falkhaven

Ersättare
1. Stefan Edlund
2. Markus Jöngren
3. Nejla Arica

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Staffan Eklöf
Eric Westroth

Ersättare
1. Sara-Lena Bjälkö
2. Erik Hellsborn
3. Pontus Andersson

GÖTEBORGS KOMMUN

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Lars Hjalmered
David Josefsson
Marie-Louise Hänel Sandström
Hans Rothenberg

Ersättare
1. Åsa Hartzell
2. Sarah Ullmark
3. Bruno Tiozzo
4. Toni Orsulic

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Rickard Nordin

Ersättare
1. Max Törnqvist
2. Karin Östring Bergman
3. Didar Zuta

LIBERALERNA
Ledamot av riksdagen
Robert Hannah
Maria Nilsson

Ersättare
1. Henrik Edin
2. Berit Krantz
3. Lotta Nachemson

KRISTDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Hampus Hagman

Ersättare
1. Maria Berntsson
2. Sofia Agrell
3. Matilda Granberg Stålbart

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Anna Johansson
Mattias Jonsson
Gunilla Carlsson
Johan Büser

Ersättare
1. Shadiye Heydari
2. Jonas Attenius
3. Floid Gumbo Strandvik
4. Mirza Barakzahi

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Maj Karlsson

Yasmine Posio

Tony Haddou

Ersättare

1. Hanna Klang

2. Monika Djurner

3. Finn Hellman

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen

Leila Ali-Elmi

Anna Sibinska

Ersättare

1. Joakim Larsson

2. Emma Nohrén

3. Bosse Parbring

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Alexander Christiansson

Dennis Dioukarev

Ersättare

1. Karl Robbjens

2. Agneta Kjaerbeck

3. Björn Tidland

VÄSTRA GÖTALANDS LÄNS VÄSTRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Camilla Waltersson Grönvall

Ellen Juntti

Sofia Westergren

Ersättare

1. Johanna Rantsi

2. Anders Holmensköld

3. Isabell Mörner

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Annika Carlsson

Ersättare

1. Elena Fridfelt

2. Anders Ådahl

3. Karl-Johan Karlsson

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen

Helena Gellerman

Ersättare

1. Annika Westh

2. Max Sjöberg

3. Elisabeth Mattsson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Roland Utbult

Ersättare

1. Gun-Marie Daun

2. Niklas Hellgren

3. Gunilla Lindell

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Kenneth G Forslund

Aylin Fazelian

Joakim Järrebring

Ersättare

1. Paula Örn

2. Patrik Linde

3. Melisa Nilsson

VÄNSTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Jessica Wetterling

Ersättare
1. Anders Dahl
2. Karin Jaxmark
3. Jerker Halling

MILJÖPARTIET DE GRÖNA
Ledamot av riksdagen
Janine Alm Ericson

Ersättare
1. Nicklas Attefjord
2. Ulrika Frick
3. Kader Hamakarim

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Charlotte Quensel
Aron Emilsson

Ersättare
1. Zandra Pettersson
2. Fredrik Eriksson
3. Victoria Dahlqvist

VÄSTRA GÖTALANDS LÄNS NORRA

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Johan Hultberg
Ann-Sofie Alm

Ersättare
1. Lars-Arne Staxäng
2. Cecilia Gustafsson
3. Carin Ramneskär

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Fredrik Christensson

Ersättare
1. Christina Rogestam
2. Tobias Bernhardsson
3. Sofia Lindholm

KRISTDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Magnus Jacobsson

Ersättare
1. Maria Nilsson
2. Anna-Greta Strömberg
3. Clarence Holgersson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Jörgen Hellman
Paula Holmqvist
Mats Wiking

Ersättare
1. Karin Engdahl
2. Per Eriksson
3. Sofia Andersson

VÄNSTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Elin Segerlind

Ersättare
1. Ulla Carlson
2. Tobias Sandberg
3. David Höglund Velasquez

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Jimmy Ståhl

Matheus Enholm

Ersättare

1. Heikki Klaavuniemi

2. Mattias Gustafsson

3. Rose-Marie Antonsson

Prot. 2018/19:1

24 september

VÄSTRA GÖTALANDS LÄNS SÖDRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Cecilie Tenfjord-Toftby

Jan Ericson

Ersättare

1. Ulrik Nilsson

2. Mikaela Engström

3. Andreas Johansson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Mikael Larsson

Ersättare

1. Viktoria Haraldson

2. Kerstin Hermansson

3. Eva Johansson

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Ingemar Kihlström

Ersättare

1. Elise Arnell

2. Niklas Arvidsson

3. Eva B Arnesson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Ann-Christin Ahlberg

Petter Löberg

Ersättare

1. Maria Andersson Willner

2. Ulf Dahlberg

3. Therése Björklund

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Patrik Jönsson

Caroline Nordengrip

Ersättare

1. Tomas Brandberg

2. Monika Svensson

3. Andreas Exner

VÄSTRA GÖTALANDS LÄNS ÖSTRA

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Sten Bergheden

Cecilia Widegren

Ersättare

1. Anders G Johansson

2. Charlotte Nordström

3. Björn Thodenius

Prot. 2018/19:1
24 september

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Ulrika Carlsson

Ersättare
1. Kent Folkesson
2. Louise Grabo
3. Leif Walterum

KRISTDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Ebba Busch Thor

Ersättare
1. Annika Eclund
2. Michael Kihlström
3. Isabelle Waldenvik

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Patrik Björck
Carina Ohlsson
Erik Ezelius

Ersättare
1. Ida Ekeröth
2. Fredrik Nordström
3. Malin Wadman

VÄNSTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Jessica Thunander

Ersättare
1. Martin Johansson
2. Jenny Hallström
3. Gabryjel Blom

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Tobias Andersson
Josef Fransson

Ersättare
1. Magnus Harjapää
2. Jonas Eriksson
3. Jerzy Kucier

VÄRMLANDS LÄN

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Pål Jonson
Marléne Lund Kopparklint

Ersättare
1. Daniel Berghel
2. Christian Holm Barenfeld
3. Ulrika Jacobs

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Daniel Bäckström

Ersättare
1. Mona Smedman
2. Adam Slottnér
3. Sophie Janulf

LIBERALERNA
Ledamot av riksdagen
Arman Teimouri

Ersättare
1. Sara Gunnarsson
2. Marianne Åhman
3. Lars Gustafsson

KRISTDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Kjell-Arne Ottosson

Ersättare
1. Elisabeth Kihlström
2. Peter Kullgren
3. Susanne Engstad Clarke

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Lars Mejern Larsson
Gunilla Svantorp
Mikael Dahlqvist

Ersättare
1. Åsa Hååkman Feldt
2. Kenneth Johannesson
3. Eva-Lena Gustavsson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Håkan Svenneling

Ersättare
1. Parvane Assadbegli
2. Mattias Forsberg
3. Anna Hammar

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Patrick Reslow
Runar Filper

Ersättare
1. Mattias Åberg
2. Ljubica Jasic Modin
3. Anders Anderberg

ÖREBRO LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Elisabeth Svantesson
Lotta Olsson

Ersättare
1. Oskar Svärd
2. Daniel Granqvist
3. Caroline Dieker

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Helena Vilhelmsson

Ersättare
1. Elisabeth Malmqvist
2. Amanda Höjer
3. Seydou Bahngoura

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen
Johan Pehrson

Ersättare
1. Christina Örnebjär
2. Lars Hultkrantz
3. Karolina Wallström

Prot. 2018/19:1
24 september

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Hans Eklind

Ersättare

1. Marie Holm
2. Susanne Lindholm
3. Johan Arenius

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Lena Rådström Baastad
Denis Begic
Matilda Ernkrans

Ersättare

1. Daniel Andersson
2. Eva-Lena Jansson
3. Robert Roos

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Mia Sydow Mölleby

Ersättare

1. Matilda Fredriksson
2. Johan Stolpen
3. Camilla Andersson Larsson

MILJÖPARTIET DE GRÖNA

Ledamot av riksdagen
Jonas Eriksson

Ersättare

1. Camilla Hansén
2. Michael Horvath Dahlman
3. Elin Hylander

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
David Lång
Jonas Millard

Ersättare

1. Per Söderlund
2. Elin Jensen
3. Patrik Nyström

VÄSTMANLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Jessica Polfjärd
Åsa Coenraads

Ersättare

1. Mikael Damsgaard
2. Mikael Andersson Elfgrén
3. Caroline Högström

LIBERALERNA

Ledamot av riksdagen
Roger Haddad

Ersättare

1. Carina Sándor
2. Jesper Brandberg
3. Lina Eriksson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Pia Nilsson
Olle Thorell
Åsa Eriksson

Ersättare

1. Magnus Johansson
2. Djeila Ahundzada
3. Tony Bölja

Prot. 2018/19:1

24 september

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Vasiliki Tsouplaki

Ersättare

1. Andreas Trygg
2. Lisa Bäckman
3. Eric Åras Simitko

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Ann-Christine From Utterstedt
Oscar Sjöstedt

Ersättare

1. Ewa Olsson Bergstedt
2. Mari Boman
3. Magnus Edman

DALARNAS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Carl-Oskar Bohlin
Ann-Britt Åsebol

Ersättare

1. Ulrik Bergman
2. Malin Höglund
3. Mikael Rosén

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Peter Helander

Ersättare

1. Ulrika Liljeberg
2. Per-Anders Westhed
3. Sol Höglund

KRISTDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Lars Adaktusson

Ersättare

1. Lennart Sacrédeus
2. Carin Malm
3. Mathias Bengtsson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Peter Hultqvist
Maria Strömkvist
Patrik Engström

Ersättare

1. Roza Güclü Hedin
2. Hans Unander
3. Marie Olsson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Daniel Riazat

Ersättare

1. Kajsa Fredholm
2. Angelica Andersson
3. Lars Handegard

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Magnus Persson

Mats Nordberg

Ersättare

1. Runar Öhman

2. Pontus Andersson

3. Zandra Pettersson

GÄVLEBORGS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Lars Beckman

Viktor Wärnick

Ersättare

1. Måns Montell

2. EvaMarja Andersson

3. William Elofsson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Anders W Jonsson

Ersättare

1. Hannah-Karin Linck

2. Caroline Schmidt

3. Hans Jonsson

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Åsa Lindestam

Patrik Lundqvist

Elin Lundgren

Ersättare

1. Kristoffer Lindberg

2. Ellinor Eriksson

3. Henrik Persson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen

Ulla Andersson

Ersättare

1. Gin Akgul Hajo

2. Charliene Kiffer Goude

3. Jonna Källström Börresson

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen

Thomas Morell

Roger Hedlund

Ersättare

1. Daniel Persson

2. Marcus Lagerroos

3. Patrik Lindholm

VÄSTERNORRLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen

Jörgen Berglund

Ersättare

1. Anders Gäfvert

2. Alicja Kapica

3. Johannes Nordin

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Emil Källström

Ersättare
1. Anne-Li Sjölund
2. Maria Wennberg
3. Jessica Ulander

Prot. 2018/19:1
24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Stefan Löfven
Kristina Nilsson
Ingemar Nilsson
Malin Larsson

Ersättare
1. Jasenko Omanovic
2. Anna-Belle Strömberg
3. Niklas Säwén
4. Johanna Bergsten

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Christina Höj Larsen

Ersättare
1. Åke Johansson
2. Isabell Mixter
3. Göran Wählstedth

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Johnny Skalin

Ersättare
1. Erik Thunefors
2. Mats Hellhoff
3. Lennart Bergström

JÄMTLANDS LÄN

MODERATERNA

Ledamot av riksdagen
Saila Quicklund

Ersättare
1. Elise Ryder Wikén
2. Henrik Johansson
3. Pär Jönsson

CENTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Per Åsling

Ersättare
1. Hanna Wagenius
2. Tom Silverklo
3. Can Savran

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Kalle Olsson
Anna-Caren Säterberg

Ersättare
1. Maria Jacobsson
2. Anders Frimert
3. Kata Nilsson

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Cassandra Sundin

Ersättare
1. Peter Johansson
2. Anette Rangdag
3. Stefan Sundberg

VÄSTERBOTTENS LÄN

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Edward Riedl
Elisabeth Björnsdotter Rahm

Ersättare
1. Andreas Löwenhök
2. Sofia Andersson
3. Jan Nilsson

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Helena Lindahl

Ersättare
1. Tomas Mörtzell
2. Delia Zadius
3. Anna-Karin 'Kajsa' Sjölander

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Isak From
Helén Pettersson
Björn Wiechel
Åsa Karlsson

Ersättare
1. Fredrik Stenberg
2. Lilly Bäcklund
3. Patrik Nilsson
4. Paulina Granberg

VÄNSTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Jonas Sjöstedt

Ersättare
1. Gudrun Nordborg
2. Agneta Hansson
3. Daniel Johansson

SVERIGEDEMOKRATERNA
Ledamot av riksdagen
Jonas Andersson

Ersättare
1. Robert Lund
2. Eric Axelsson
3. Petter Nilsson

NORRBOTTENS LÄN

MODERATERNA
Ledamot av riksdagen
Mattias Karlsson

Ersättare
1. Stefan Sydberg
2. Karin Forsman
3. Ellinor Sandlund

CENTERPARTIET
Ledamot av riksdagen
Linda Ylivainio

Ersättare
1. Mattias Timander
2. Berit Hardselius
3. Johan Gröhn

Prot. 2018/19:1
24 september

ARBETAREPARTIET SOCIALDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Sven-Erik Bucht
Ida Karkiainen
Fredrik Lundh Sammeli
Emilia Töyrä

Ersättare
1. Linus Sköld
2. Hannah Bergstedt
3. Krister Johansson
4. Birgitta Persson

VÄNSTERPARTIET

Ledamot av riksdagen
Birger Lahti

Ersättare
1. Carolina Gustafsson
2. Nina Berggård
3. Erik Grähs

SVERIGEDEMOKRATERNA

Ledamot av riksdagen
Eric Palmqvist

Ersättare
1. Robert Lund
2. Eric Axelsson
3. Bernt Drugge

§ 3 Anmälan om ersättare för statsråd

Ålderspresidenten anmälde att följande ersättare från och med denna dag kallats att tjänstgöra i stället för riksdagsledamöter som är statsråd:

Jasenko Omanovic (S) för Stefan Löfven
Lorentz Tovatt (MP) för Isabella Lövin
Thomas Hammarberg (S) för Ylva Johansson
Elin Gustafsson (S) för Morgan Johansson
Markus Selin (S) för Ibrahim Baylan
Björn Petersson (S) för Lena Hallengren
Linus Sköld (S) för Sven-Erik Bucht
Roza Güclü Hedin (S) för Peter Hultqvist
Anna Vikström (S) för Magdalena Andersson
Azadeh Rojhan Gustafsson (S) för Helene Hellmark Knutsson
Åsa Lindhagen (MP) för Per Bolund
Anders Lönnberg (S) för Mikael Damberg
Annika Hirvonen Falk (MP) för Alice Bah Kuhnke
Sultan Kayhan (S) för Annika Strandhäll
Gustaf Lantz (S) för Ardalan Shekarabi
Amanda Palmstierna (MP) för Gustav Fridolin
Annica Hjerling (MP) för Karolina Skog
ClasGöran Carlsson (S) för Tomas Eneroth

§ 4 Meddelande om namnändringar

Ålderspresidenten meddelade att Ulrika Carlsson (C) ändrat namn till *Ulrika Heie*, att Linda Snecker (V) ändrat namn till *Linda Westerlund Snecker* och att Momodou Jallow (V) ändrat namn till *Momodou Malcolm Jallow*.

§ 5 Anmälan om ersättare

Ålderspresidenten anmälde att *Mattias Ingesson* (KD) inträtt som ersättare för Acko Ankarberg Johansson under tiden för hennes ledighet den 24 september–23 oktober.

§ 6 Anmälan om eventuell frånvaro vid dagens sammanträde

Ålderspresidenten anmälde att Caroline Szyber (KD) anmält förhinder från deltagande i dagens sammanträde.

§ 7 Upprop

Upprop av kammarens ledamöter företogs.

§ 8 Anmälan om gruppleddare för partigrupper

Med stöd av 4 kap. 3 § riksdagsordningen hade partigrupperna till talmannen hittills anmält följande personer att från denna dag och för återstoden av innevarande valperiod utgöra gruppleddare och ersättare för gruppleddare för partigrupperna:

Anders Ygeman (S)
Tobias Billström (M)
Mattias Karlsson i Norrhult (SD)
Anders W Jonsson (C)
Mia Sydow Mölleby (V)
Andreas Carlson (KD)
Christer Nylander (L)
Jonas Eriksson (MP)

Ersättare

Hans Wallmark (M) för Tobias Billström (M)
Per Ramhorn (SD) för Mattias Karlsson i Norrhult (SD)
Maj Karlsson (V) för Mia Sydow Mölleby (V)
Maria Ferm (MP) för Jonas Eriksson (MP)

Ålderspresidenten meddelade att *Caroline Szyber* (KD) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 24 september.

Ålderspresidenten meddelade att *Torkild Strandberg* (L) avsagt sig uppdraget som ledamot av riksdagen från och med den 26 september.

Kammaren biföll dessa avsägelse.

§ 10 Val av talman

Val av talman

Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Årade ledamöter av Sveriges riksdag! Riksdagens talman har enligt principer och praxis utsetts från riksdagens största parti eller från det största partiet i riksdagens största partikonstellation. Trots det har vi öppnat för samtal över blockgränsen för att försöka nå största möjliga samsyn kring talmansvalet. Beklagligt nog har de fyra borgerliga partierna avvisat vår uppmaning till samarbete. Genom att själva utan samtal gå fram med en kandidat har de borgerliga partierna gjort sig beroende av Sverigedemokraternas stöd för att få sin kandidat vald. Vi beklagar det.

Det innebär ett avsteg från de principer och den praxis som hittills utgjort grundvalen för val av talman. Vi beklagar det då en sådan samsyn skulle ha resulterat i ett betydligt bredare stöd för talmannen. Vi beklagar det då en sådan samsyn som vi eftersträfvade skulle ha stärkt talmanssammansättens oberoende i ett besvärligt parlamentariskt läge.

Då vi inte har lyckats att nå den önskade samsynen nominerar vi nu en talman i enlighet med tidigare principer och praxis – en kandidat hämtad ur riksdagens största parti och ur det största partiet i den största partikonstellationen. Tillsammans med Miljöpartiet och Vänsterpartiet nominerar vi i dag Åsa Lindestam till talman i riksdagen.

Talmannen i Sveriges riksdag behöver ha ett brett kontaktnät och kunna representera Sverige på ett förtjänstfullt sätt. Uppgiften består också i att se till att riksdagens arbete leds på ett ansvarsfullt sätt. Talmannen måste därför vara en opartisk representant för hela riksdagen och hela folket.

Det är Socialdemokraternas uppfattning att Åsa Lindestam besitter den kompetens och de erfarenheter som krävs för den betydelsefulla uppgiften att leda arbetet i Sveriges riksdag under den kommande mandatperioden. Hon har varit ledamot i Sveriges riksdag i 16 år och har en bred politisk erfarenhet från bland annat försvarsutskottet, krigsdelegationen och Utrikesnämnden. Försvars- och utrikespolitiken är områden där samverkan över parti- och blockgränserna är som allra viktigast.

Under sin tid i riksdagen har Åsa Lindestam visat att hon har en unik kommunikativ förmåga och att hon på ett konstruktivt sätt kan sammanföra grupper och jämka åsikter mot varandra. Hon är öppen och lyssnande. Det är egenskaper som krävs för att man ska hitta breda gemensamma ståndpunkter och konstruktiva uppgörelser.

I den här tiden av parlamentarisk osäkerhet anser vi att Åsa Lindestam är den mest lämpade kandidaten för att företräda Sverige och Sveriges riksdag.

Jag yrkar också att valet sker genom slutna omröstning.
(Applåder)

Anf. 3 TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru ålderspresident! Ärade ledamöter av Sveriges riksdag! Vi samlas i dag för att inleda en ny valperiod. Mycket är som det brukar vara, men inte allt. Den parlamentariska situationen beskrivs av många – med rätta – som komplicerad. Väljarna har dock tydligt markerat slutet för den sittande regeringen.

I ett osäkert parlamentariskt läge spelar talmannen en viktig roll. Riksdagsarbetet kommer att vara utmanande och ställa höga krav på såväl ledamöter som förvaltning. Den som ska leda riksdagens arbete har en central uppgift som kräver särskilda egenskaper och kompetenser. Talmannen i den nyvalda riksdagen bör ha en djup förståelse och respekt för både den politiska och den juridiska dimensionen i riksdagsarbetet samt god insyn i regeringsarbetet. Vederbörande bör uppbära ett brett förtroende hos riksdagens partier och ha en dokumenterad förmåga och erfarenhet av att lyhört leda förhandlingar till enighet även kring komplicerade och mångfacetterade politiska och konstitutionella frågor.

Mot den bakgrunden föreslår jag på Moderaternas, Centerpartiets, Kristdemokraternas och Liberalernas riksdagsgruppers vägnar juris doktor Andreas Norlén, senast ordförande i riksdagens konstitutionsutskott, till talman i Sveriges riksdag.

Andreas Norlén har varit riksdagsledamot sedan 2006 och har dessförinnan varit yrkesverksam som bland annat forskare och lärare. Som ordförande i konstitutionsutskottet har Andreas Norlén visat prov på en förmåga att leda och nå breda överenskommelser och samsyn över partigränserna. Andreas Norlén har lett konstitutionsutskottets arbete bortom partipolitiska hänsyn till enighet och juridisk stringens.

Talmansämbetet är rikets högsta valda ämbete. Efter 1974 års författningsreform utövar talmannen flera viktiga konstitutionella befogenheter. Med hänsyn till de omfattande och emellanåt grannlaga uppgifter som fullgörs av talmannen är det i nu rådande läge särskilt angeläget att värna talmansämbetets oväld, vikten av skicklighet, värdighet och brett erkännande hos riksdagens partier.

Det är inte explicit reglerat från vilket parti eller vilken grupp av partier som talmannen ska hämtas. Det har aldrig funnits bred enighet inom riksdagen i den frågan. Därmed finns det inte heller någon allmänt erkänd praxis. Den socialdemokratiska partigruppen har alltid varit av uppfattningen att talmannen ska vara just socialdemokrat, oavsett valresultatet eller majoritetsförhållanden i riksdagen. Vi har aldrig delat denna uppfattning.

Alliansen är efter valet det största sammanhållna blocket i riksdagen. Andreas Norlén bör med sina erfarenheter och kvalifikationer kunna samla ett brett stöd i den här kammaren.

Fru ålderspresident! Vi yrkar att valet förrättas med slutna sedlar.
(Applåder)

Efter härmed avslutad överläggning företogs val med slutna sedlar.

Prot. 2018/19:1
24 september

Sedan röstavgivningen avslutats samt valsedlarna granskats och räknats tillkännagav ålderspresidenten att Åsa Lindestam erhållit 145 röster och Andreas Norlén 203 röster.

Val av talman

Kammaren hade alltså utsett *Andreas Norlén* (M) till talman.
(Applåder)

§ 11 Anmälan om ersättare för talman

Ålderspresidenten anmälde att *John Widegren* (M) skulle tjänstgöra som ersättare för Andreas Norlén under den tid han var riksdagens talman.

§ 12 Val av förste vice talman

*Val av förste
vice talman*

Anf. 4 ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Jag vill börja med att gratulera Andreas Norlén, som valts till talman. Gratulerar! Då kammaren har valt honom till talman nominerar Socialdemokraterna Åsa Lindestam till förste vice talman, i enlighet med den argumentation jag tidigare har gett uttryck för.
(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Kammaren valde med acklamation *Åsa Lindestam* (S) till förste vice talman.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.42 på förslag av ålderspresidenten att ajournera sammanträdet till kl. 14.00.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

§ 13 Val av andre vice talman

*Val av andre
vice talman*

Anf. 5 MATTIAS KARLSSON i Norrhult (SD):

Ärade fru ålderspresident och likaledes ärade riksdagsledamöter! Jag ska försöka ta mig igenom detta trots den, vid denna tidpunkt, sedvanliga influensan.

Det är ett viktigt val vi har framför oss nu: valet till andre vice talman. Det är ett viktigt val till en viktig, symbolisk funktion i Sveriges riksdag. Det är ett viktigt val till en position som är viktig för hur riksdagens arbete

och inre liv ska fungera. Det är ett viktigt val också eftersom just detta val, just i år, kommer att få en avgörande betydelse för vilka signaler riksdagen sänder ut till befolkningen om vilka principer man tycker ska vara vägledande vid tillsättande av förtroendeuppdrag i riksdagen.

Som det ser ut nu verkar ett stort antal partier vara beredda att helt frångå den praxis och ordning som har varit gällande fram tills i dag. Man är beredd att gå så långt att man helt och hållet vill skrota proportionalitetsprincipen. Man är beredd att gå så långt att man inte tycker att det ska spela någon som helst roll hur det har gått för ett parti i ett val när det gäller tillsättande av förtroendeposter i riksdagen. Jag tror att det skulle vara väldigt olyckligt. Det handlar om respekten för drygt 1,1 miljoner människor som röstade på Sverigedemokraterna och vilken signal man vill sända till dem. Det är vad detta val också handlar om.

Sverigedemokraterna har beslutat att nominera den hittills sittande Björn Söder till posten som andre vice talman. Björn Söder har tjänat den svenska demokratin i nästan två decennier som folkvald inom kommun, landsting och riksdag. Björn Söder har mångårig erfarenhet som ledamot i flera av riksdagens olika utskott, som gruppleddare och som representant i riksdagsstyrelsen. Dessa meriter gjorde Björn Söder till en väl meriterad kandidat till posten som andre vice talman redan efter förra valet. Till detta kan nu också läggas fyra års erfarenhet som andre vice talman, ett uppdrag som han har skött på ett klanderfritt sätt. De som har jobbat nära Björn i hans utövande av sitt ämbete har bara goda vitsord att lämna om hur Björn har uppfört sig och agerat i sin roll som andre vice talman.

I ett läge där vi nu ser ut att få ett talmanspresidium där ingen annan har tidigare erfarenhet av uppdraget tror vi att Björn skulle kunna bidra med erfarenhet och kontinuitet som skulle kunna vara värdefull i ett väldigt svårt läge.

Trots att ingen, som sagt, har kunnat beslå Björn med att göra några fel i tjänsteutövningen – tvärtom har han väldigt goda vitsord i hur han har utövat sitt ämbete – har det bedrivits en smutskastnings- och förtalskampanj mot Björn Söder i hans roll som andre vice talman som nog saknar motstycke i riksdagens historia. Man har öppet visat trots och bristande respekt mot Björn, inte bara i hans egenskap av politiker utan också som sittande talman. Detta tror jag har varit något ganska unikt. Det har man gjort på basis av påhittade citat.

Vi politiker har väl en tendens att ganska ofta vinkla och skruva lite på vad våra motståndare säger. Men olika påståenden får olika allvarliga konsekvenser. De påståenden och lögnar som har spridits om Björn Söder och om vad han anses tycka och ha för åsikter är väldigt allvarliga och har pågått i årtal nu. Jag tycker att gränsen är nådd. Det måste finnas något slags anständighetens gräns för hur mycket vi kan ljuga om och baktala varandra. Den gränsen är nådd nu.

Björn Söder tycker inte att judar inte kan vara svenskar. Han har aldrig hävdad det. Han har bara sagt att den judiska minoriteten inte behöver ha en svensk identitet om de inte vill, och det är något han stöder. Det är väldigt stor skillnad. Alla påståenden om motsatsen som kommer att framföras i medierna efter detta sammanträde och där motsatsen hävdas är lögn.

Det har inför detta talmansval pratats mycket om vikten av att andre vice talmannen blir en person som kan representera den svenska demokratin på ett värdigt sätt och som står upp för mänskliga rättigheter. Fru ålderspresident! Jag menar att Björn Söder är en sådan person.

Björn Söder har de senaste åren arbetat väldigt hårt inom bland annat Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa med att säkerställa att så många människor som möjligt i världen får tillgång till fria, öppna och demokratiska val. Han har varit en drivande, ledande kraft i det sammanhanget.

Björn Söder har i nästan två decennier konsekvent och med kraft stått upp för det judiska folkets rätt till trygghet och säkerhet, i både Israel och Sverige. På andra sidan i detta val och i detta avseende finns ett parti med representation i denna kammare som har ett organiserat samarbete med antisemitiska grupper som ägnar sig åt våld mot civila judar, ett parti vars representanter till och med har betalat pengar till antisemitiska terrororganisationer som har mördat civila judar.

Björn Söder har i nästan två decennier konsekvent och med kraft stått upp för erkännandet av folkmordet seyfo och för att offren för detta folkmord och deras anhöriga ska få upprättelse.

Björn Söder har i två decennier konsekvent och med kraft arbetat för förbättrad upplysning om kommunismens brott mot mänskligheten, som är något av det värsta som världen har skådat. På andra sidan i detta avseende finns ett parti med representation i denna kammare som stöttade de diktatorer som låg bakom dessa brott mot mänskligheten och som sedan dess har arbetat för att motarbeta upplysning om dessa brott.

Fru ålderspresident! År 2006 bevistade jag ett utbildningsmöte i Eslöv i Skåne som var arrangerat för helt nyvalda kommunpolitiker och som skulle handla om bland annat den kommunala budgetprocessen. Mötet attackerades av maskerade och beväpnade vänsterextremister som försökte ta sig in i lokalen för att misshandla de nyvalda folkvalda. Björn Söder blockerade då ingången till lokalen med sin kropp, inte genom att själv ta till våld utan bara genom att stoppa ligisterna och försöka uppehålla dem så länge som möjligt, tills polisen kunde komma. Han lyckades till stor del med detta uppsåt. Det var bara Björn Söder som blev allvarligt skadad. Han blev så allvarligt skadad att han fick föras till sjukhus med ambulans.

Några dagar senare – så fort han kunde komma ut från sjukhuset – satte han sig i en tv-debatt och hade en lugn och saklig debatt med en av företrädarna för extremisterna, där han underströk vikten av att motverka politiskt våld, att utbyta tankar och idéer med ord och att stå upp för demokrati. Så agerar, enligt mig, en värdig representant för svensk demokrati. Så agerar, enligt mig, en värdig talmanskandidat.

På andra sidan har vi ett parti med representation i den här kammaren som redan då samarbetade med just de här våldsverkande extremisterna som försökte ta sig in och misshandla våra nyvalda folkvalda och som såg till att Björn Söder fick åka ambulans till sjukhuset. Det är där valet står. För mig är valet enkelt.

(Applåder)

Anf. 6 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Fru ålderspresident och ledamöter av Sveriges riksdag! Jag vill härmed för Vänsterpartiet nominera Lotta Johnsson Fornarve till andre vice talman, och jag vill redan nu tala om att jag begär en sluten omröstning.

Under de senaste veckorna har det varit mycket tal om principer och praxis som ska följas. För Vänsterpartiet är det viktigt med praxis. Vår uppfattning är att talmannen bör hämtas från det största partiet. Men under åren har det ibland varit från det största partiet och ibland från det näst största partiet som talmannen har hämtats. En viktig princip har dock gällt hela tiden: Talmannen ska åtnjuta stort förtroende i riksdagen, kunna representera Sverige och självklart dela grundläggande värderingar, som allas lika värde.

För Vänsterpartiet är det viktigt att även de vice talmännen kan representera hela landet och alla invånare. I talmansuppdraget representerar man inte sitt parti, utan man representerar hela riksdagen och alla svenskar oavsett var vi är födda, vilket språk vi talar hemma, vilken gud vi ber till och vem vi älskar. Man representerar Sveriges minoriteter – samer, judar, tornedalingar, sverigefinländare och romer.

Vi lever i en tid när många drabbas av homofobi och rasism. Att Sveriges främsta företrädare kan representera oss alla är viktigt. Lotta Johnsson Fornarve kan göra det. Hon är djupt förankrad i Folk rörelsesverige. Hon var en av organisatörerna bakom det framgångsrika antiapartheidarbetet inom Isolera Sydafrika-kommittén, Isak, som bedrevs ihop med en stor bredd av olika organisationer för att avskaffa apartheid i Sydafrika.

Det internationella engagemanget har fortsatt. I riksdagen har hon bland annat haft uppdrag i Europarådet, försvarsutskottet och Försvarsberedningen. Lotta har en lång parlamentarisk erfarenhet från lokal, nationell och europeisk nivå.

Lotta Johnsson Fornarve är en utmärkt företrädare för riksdagen och Sverige, och hon är ett bra val till andre vice talman.
(Applåder)

Anf. 7 ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Socialdemokraterna har envist försökt hävda principer och praxis i talmansvalen. När Moderaterna nu har välkomnat Sverigedemokraternas stöd för att i strid mot principer och praxis välja en talmanskandidat från det näst största partiet och den minsta partikonstellationen i riksdagen kan vi konstatera att vi har varit ensamma om att försöka upprätthålla principer och praxis.

Man kan inte förvänta sig att bli representerad enligt principer som man själv bryter. Sverigedemokraterna är ett parti som gång på gång gör skillnad på svenskar och svenskar och envisas med att försöka rangordna människor utifrån sexuell läggning eller kulturell eller etnisk tillhörighet. Inte minst har det gällt för Björn Söder. Ett sådant parti och en sådan person är inte lämplig att företräda Sveriges riksdag som andre vice talman.

När det nu ställs fram en motkandidat kommer vi därför inte att bidra till att Sverigedemokraterna representeras i talmanspresidiet och att Björn Söder väljs till andre vice talman. Socialdemokraterna kommer därför att rösta för att Lotta Johnsson Fornarve väljs till andre vice talman.
(Applåder)

Anf. 8 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru ålderspresident! För Kristdemokraterna är proportionalitetsprincipen viktig. Vi anser att den även i fortsättningen ska gälla vid val av andre vice talman. Vi tycker att det är beklagligt att partier i Sveriges riksdag anser att valresultatet inte ska beaktas vid tillsättningen av andre vice talman och att man inte respekterar proportionalitetsprincipen.

Det är naturligt att partier som inte har någon kandidat avstår och lägger ned sina röster. Eftersom ingen av de två föreslagna kandidaterna är Kristdemokraternas kandidat är vår linje att rösta blankt i valet av andre vice talman.

Anf. 9 CHRISTER NYLANDER (L):

Fru ålderspresident! Liberalernas riksdagsgrupp är starkt kritisk till att Sverigedemokraterna nominerar Björn Söder till andre vice talman. Vi kommer att rösta emot förslaget genom att välja de blanka valseدلarna.

Det är en kandidat som splittrar riksdagen i stället för att nå bred acceptans. Det är en kandidat som med återkommande fördomsfulla och grova generaliserande uttalanden har visat att han är olämplig på posten som andre vice talman.

Fru ålderspresident! Samtidigt ska proportionalitetsprincipen gälla vid val av vice talmän. Till de tre vice talmansposterna ska, enligt den praxis som har gällt sedan enkammarriksdagens införande, väljas ledamöter från de tre största partierna som inte har fått en företrädare ur de egna leden på talmansposten. Posterna ska besättas efter de tre partiernas storlek, i fallande ordning.

Liberalerna ser inga skäl alls att frångå denna praxis. Sverigedemokraterna har därför, till följd av valresultatet, rätt till posten som andre vice talman. Det finns mot denna bakgrund inte heller något motiv till att rösta fram en kandidat från Vänsterpartiet.

Uppdraget som vice talman är speciellt. Precis som talmannen ska de vice talmännen företräda hela riksdagen. Den som är vice talman ska vara en god företrädare för Sverige och hela dess befolkning. På den som är talman eller vice talman ska det ställas särskilt höga krav på omdöme och lämplighet. Att Sverigedemokraterna nominerar riksdagsledamoten Björn Söder till denna post, trots att kritiken är väl känd, är därför mycket olyckligt.

Liberalernas ledamöter kommer vid valet av andre vice talman att välja den blanka valsedeln. För oss är det en tydlig markering att den liberala riksdagsgruppen säger nej till Björn Söder, men vi röstar enligt praxis blankt.

(Applåder)

Anf. 10 TOBIAS BILLSTRÖM (M):

Fru ålderspresident! Ärade riksdagsledamöter! Posterna som vice talmän har historiskt tilldelats partierna i förhållande till deras storlek i kammaren. Allianspartierna anser att proportionalitetsprincipen även i fortsättningen ska gälla vid val av vice talmän. Det är beklagligt att det finns partier i den här kammaren som inte respekterar denna princip.

Ingen av de två föreslagna kandidaterna är Alliansens kandidat. Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna kommer därför att rösta blankt i valet av andre vice talman.

Anf. 11 ANDERS W JONSSON (C):

Fru ålderspresident! Ärade ledamöter av Sveriges riksdag! Valet 2018, liksom valet 2014, resulterade i att Sverigedemokraterna blev riksdagens tredje största parti. I enlighet med den proportionalitetsprincip som finns har de därför valt att nominera Björn Söder till andre vice talman.

Centerpartiet är Sverigedemokraternas ideologiska motpol. Sverigedemokraterna är ett parti med rötter i den svenska nazismen. De har en auktoritär, nationalistisk idébas som är motsatsen till vad Centerpartiet står för. I ett stort antal sakpolitiska frågor hamnar de på rakt motsatta ståndpunkter mot Centerpartiet. De har därtill valt att nominera en person som vid ett antal tillfällen under den gångna mandatperioden har gjort uttalanden som är rasistiska och djupt ovärdiga. Centerpartiet står därför inte bakom Sverigedemokraterna, och framför allt inte den nominering som de har valt att göra.

Vi stöder inte Björn Söder som Sveriges andre vice talman. Men vi kan inte heller rösta för en vice talman från Vänsterpartiet, det andra ytterkantpartiet i riksdagen. I dag kommer vi därför att, liksom efter valet 2014 och på samma sätt som Alliansens fyra partier liksom Miljöpartiet och Socialdemokraterna då gjorde, markera detta genom att vid omröstningen rösta blankt.

(Applåder)

Anf. 12 JONAS ERIKSSON (MP):

Fru ålderspresident! Till posten som andre vice talman kommer vi att rösta på Vänsterpartiets kandidat, Lotta Johnsson Fornarve. Miljöpartiets riksdagsledamöter kan inte stödja Björn Söder då vi anser att han inte kan vara representant för hela Sverige.

Förra gången lade vi ned våra röster. Då fanns det ingen motkandidat. Nu finns det en motkandidat. Och vi tycker att det är viktigt att signalera att vi står upp för principen om alla människors lika värde.

(Applåder)

Efter härmed avslutad överläggning företogs val med slutna sedlar.

Sedan röstavgivningen avslutats samt valsedlarna granskats och räknats tillkännagav ålderspresidenten att Björn Söder erhållit 80 röster och Lotta Johnsson Fornarve 147 röster samt att 121 blanka röstsedlar hade avlämnats.

Då ingen av de föreslagna ledamöterna fått mer än hälften av de avgivna rösterna förrättades nytt val.

Sedan den andra röstavgivningen avslutats samt valsedlarna granskats och räknats tillkännagav ålderspresidenten att Björn Söder erhållit 82 röster och Lotta Johnsson Fornarve 149 röster samt att 116 blanka röstsedlar hade avlämnats.

Då ingen av de föreslagna ledamöterna fått mer än hälften av de avgivna rösterna förrättades nytt val.

Sedan den tredje röstavgivningen avslutats samt valsedlarna granskats och räknats tillkännagav ålderspresidenten att Björn Söder erhållit 82 röster och Lotta Johnsson Fornarve 149 röster samt att 117 blanka röstsedlar hade avlämnats.

Kammaren hade alltså utsett *Lotta Johnsson Fornarve (V)* till andre vice talman.

Prot. 2018/19:1
24 september

-----

*Val av tredje
vice talman*

§ 14 Val av tredje vice talman

*Val av tredje
vice talman*

Anf. 13 ANDERS W JONSSON (C):

Fru ålderspresident och ärade ledamöter av Sveriges riksdag!

Efter valet 2018 är Centerpartiet riksdagens fjärde största parti. I enlighet med den proportionalitetsprincip som finns vill jag därför nominera Kerstin Lundgren till posten som tredje vice talman.

Kerstin Lundgren har en mycket lång parlamentarisk erfarenhet från kommunpolitiken i Södertälje och från Stockholms läns landsting och har sedan 2002 varit ledamot av Sveriges riksdag.

Hon har stor kunskap på två för talmanspresidiet viktiga områden. Hon satt under sin första period här i riksdagen i konstitutionsutskottet och deltog också i den parlamentariska grundlagsutredning som bland annat resulterade i att vi fick en obligatorisk statsministeromröstning. Sedan 2006 har hon varit ledamot av utrikesutskottet och Centerpartiets utrikespolitiska talesperson.

Kerstin har stor integritet och erfarenhet av att leda både möten och delegationer. Hon har alla förutsättningar att som tredje vice talman bli en utmärkt företrädare för Sveriges riksdag.

(Applåder)

Anf. 14 MATTIAS KARLSSON i Norrhult (SD):

Fru ålderspresident och ärade riksdagsledamöter!

Jag kan efter den föregående omröstningen konstatera att riksdagen har frångått den proportionalitetsprincip som flera av gruppledarna har varit uppe och talat sig varma för. Vi har fyra borgerliga gruppledare som vid flera tillfällen har varit uppe och sagt hur mycket de stöder proportionalitetsprincipen. Vi har även mig, som också stöder proportionalitetsprincipen.

Men ändå har riksdagen skrotat proportionalitetsprincipen. Någon borgerlig företrädare får hemska gärna begära ordet och förklara för mig hur det kan bli så; det är säkert fler än jag som undrar det.

Vi borde enligt all rimlighet, givet valresultatet, ha fått platsen som andre vice talman. Det blev inte så, men eftersom jag ändå hoppas att man från borgerlighetens sida står vid sitt ord om att man står bakom proportionalitetsprincipen väljer jag att i stället – i rimlighetens namn, i kraft av vårt valresultat och som tredje största parti i landet – nominera Björn Söder till posten som tredje vice talman.

Det återstår nu att se om borgerligheten lever upp till sina principer eller inte. Givet den förra omröstningen kanske det egentligen hade varit mer passande att citera Karl Marx, men vissa borgerliga ledamöter har uppenbarligen redan koll på vissa av hans läror.

Jag ska i stället citera Groucho Marx, för det är det som jag kommer att tänka på när jag hör vissa anföranden från borgerligheten. Han sa: Jag håller väldigt hårt på mina principer, men passar de inte har jag nya.

Vi får väl se hur det ligger till.
(Applåder)

Anf. 15 ANDERS W JONSSON (C):

Fru ålderspresident! Jag begär slutna omröstning.

Anf. 16 JONAS ERIKSSON (MP):

Fru ålderspresident! Det är många som talar om praxis här i talarstolen. Om jag inte minns fel har Sverigedemokraterna själva brutit mot den praxis som de så ofta refererar till här i talarstolen.

Vi står fast vid vårt tidigare resonemang och kommer förstås som miljöpartister att stödja Kerstin Lundgren i den här omröstningen.
(Applåder)

Anf. 17 MIA SYDOW MÖLLEBY (V):

Fru ålderspresident! Som jag sa tidigare är det en viktig princip för Vänsterpartiet att de vice talmännen representerar hela riksdagen och alla svenskar, oavsett var vi är födda, vilket språk vi talar hemma, vilken gud vi ber till och vem vi älskar.

Vi kommer att göra vad vi kan för att den principen ska gälla. Därför kommer Vänsterpartiets ledamöter att rösta för Kerstin Lundgren som tredje vice talman.
(Applåder)

Anf. 18 ANDERS YGEMAN (S):

Fru ålderspresident! Det skulle naturligtvis vara frestande att säga några ord om proportionalitetsprincipen och de fyra val som kammaren har att förrätta i dag, men jag tror att jag avstår från det.

I valet mellan Centern och Sverigedemokraterna är valet enkelt för Socialdemokraterna. Socialdemokratin och Centern har genom historien flera gånger klarat att överbrygga motsättningar och satt landets intressen i första rummet. Vi har fullt förtroende för Kerstin Lundgren som riksdagens tredje vice talman och kommer aktivt att rösta för henne.
(Applåder)

Efter härmed avslutad överläggning företogs val med slutna sedlar.

Sedan röstavgivningen avslutats samt valsedlarna granskats och räknats tillkännagav ålderspresidenten att Björn Söder erhållit 69 röster och Kerstin Lundgren 272 röster samt att 7 blanka röstsedlar hade avlämnats.

Kammaren hade alltså utsett *Kerstin Lundgren* (C) till tredje vice talman.
(Applåder)

Ärade ledamöter av Sveriges riksdag! Innan vi återgår till att behandla några ytterligare korta ärenden vill jag framföra ett stort tack för förtroendet att få vara enkammarriksdagens nionde talman eller, om man vill uttrycka det så, den trettionionde person som väljs till ett talmansämbete sedan tvåkammarriksdagen infördes 1866. Å mina egna och de vice talmännens vägnar vill jag framföra ett varmt och från hjärtat kommet tack för det förtroende ni har visat oss genom att välja oss till talmanspresidiet.

Riksdagen är folkets främsta företrädare, så att vara ledamot av Sveriges riksdag är att inneha det finaste förtroendeuppdrag man kan få i vårt land. Att därutöver få förtroendet att leda riksdagens arbete i egenskap av talman eller vice talman är en möjlighet och ett ansvar som förpliktar. Stort tack!

Om jag härutöver får säga några ord för egen del vill jag gärna framhålla att jag är väl medveten om att inte alla ledamöter i kammaren röstade på mig i talmansvalet. Jag är ödmjuk inför detta, och jag kommer att anstränga mig till det yttersta för att vara *hela* riksdagens talman. Även om jag i dag inte har fått samtliga ledamöters röster är det min strävan och förhoppning att jag genom mitt sätt att utöva talmansämbetet kan förtjäna samtliga ledamöters förtroende. Jag ser fram emot att arbeta tillsammans med gruppledarna, riksdagsstyrelsen, tjänstemännen i Riksdagsförvaltningen och var och en av er ledamöter för att riksdagen ska vara en plats där motstridiga åsikter kan brytas under civiliserade former och där vi i konstruktiv anda fattar beslut om lagar, budget och andra frågor på ett sätt som för vårt land framåt.

Det politiska och parlamentariska läge som råder efter valet ställer oss alla inför delvis nya utmaningar. Det är lätt och naturligt att vi fokuserar enbart på de motsättningar och den eftervalsdebatt som råder här och nu, men det kan vara klokt att då och då ta ett steg tillbaka och försöka dra ut de långa linjerna.

Riksdagsledamöter kommer och går – jag är ledsn att säga det – regeringar kommer och går, partier kommer och går, även talmän kommer och går, men riksdagen och den svenska demokratin består. Det har skett förändringar förut. Vi har ställts inför utmaningar förut. Rubrikerna har varit svarta förut. Men med gemensamma krafter har generation efter generation av svenska politiskt förtroendevalda lyckats lotsa vårt land genom kriser och problem och samtidigt slå vakt om vår demokratiska samhällsordning. Jag är övertygad om att så kommer att bli fallet även denna gång.

I tider av minoritetsregeringar brukar man, som bekant, säga att riksdagens inflytande ökar på regeringens bekostnad. Jag vill inte på något vis föregripa vare sig statsministeromröstningen eller vad som eventuellt händer därefter, men jag kan konstatera att om Sverige kommer att styras av en minoritetsregering även den här mandatperioden talar det för att riksdagen också framgent kommer att ha en central och växande roll i vårt politiska system. Det innebär att många blickar kommer att riktas mot oss i kammaren. Låt oss gemensamt ta det ansvar det innebär. Låt oss vara goda förebilder som visar att det går att föra en politisk debatt som är rak och tydlig i sak och tydliggör de motsättningar som finns men som samtidigt präglas av god ton, saklighet och respekt för andras åsikter.

Jag är hoppfull om framtiden för den svenska demokratin och för riksdagen som dess främsta arena, men självklart finns orosmoln. För det

första vinner den våldsbejakande extremismen anhängare. De kunde tidigare räknas i hundratal; nu handlar det om tusental. För det andra finns utländska intressen som försöker undergräva förtroendet för myndigheter och institutioner genom till exempel olika slags påverkansoperationer. För det tredje finns det en strävan i flera länder, också i vår närhet, att stärka det politiska greppet om samhällslivets olika delar, till exempel genom att undergräva rättsväsendets och de fria mediernas oberoende.

Det här visar, menar jag, att vi måste arbeta aktivt för att värna och stärka den svenska demokratin. Talmannen och riksdagen som institution ska självklart inte agera partipolitiskt men kan däremot på olika sätt främja intresset för, förankringen för och kunskapen om demokratiskt politiskt arbete i allmänhet och riksdagens arbete i synnerhet som ett led i arbetet med att värna de grundläggande demokratiska principer som bär upp vårt samhälle och som finns uttryckta både i våra grundlagar och i Europakonventionen. För mig som ny talman kommer detta att vara en prioriterad fråga.

Men de orden vill jag än en gång tacka, varmt och hjärtligt, för det förtroende som ni har visat mig och det övriga talmanspresidiet.

(Applåder)

Jag vill också passa på att rikta ett varmt tack till ålderspresidenten och hennes presidium och övriga funktionärer här i dag för ett ihärdigt och synnerligen väl utfört arbete med dagens voteringar. Varmt tack!

(Applåder)

§ 15 Anmälan om valberedningens sammansättning

Med stöd av 3 kap. 5 § och 12 kap. 8 § tredje stycket riksdagsordningen samt tillägsbestämmelse 3.5.1 hade partiernas representation i valberedningen fastställts.

Partigrupperna hade anmält följande

ledamöter i valberedningen

Anders Ygeman (S)
Katarina Brännström (M)
Carina Ståhl Herrstedt (SD)
Anders Åkesson (C)
Birger Lahti (V)
Andreas Carlson (KD)
Christer Nylander (L)
Rasmus Ling (MP)
Annelie Karlsson (S)
Helena Bouveng (M)
Johan Andersson (S)
Lotta Olsson (M)
Sven-Olof Sällström (SD)
Carina Ohlsson (S)
Emil Källström (C)
Linda Westerlund Snecker (V)
Jessika Roswall (M)
Christina Östberg (SD)

suppleanter i valberedningen

Ingemar Nilsson (S)
Carl-Oskar Bohlin (M)
Per Ramhorn (SD)
Annika Qarlsson (C)
Maj Karlsson (V)
Jakob Forssmed (KD)
Emma Carlsson Löfdahl (L)
Emma Hult (MP)
Ingela Nylund Watz (S)
Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)
Johanna Haraldsson (S)
Erik Ottoson (M)
Roger Richtoff (SD)
Niklas Karlsson (S)
Solveig Zander (C)
Mia Sydow Mölleby (V)
Pål Jonson (M)
Jonas Millard (SD)

Talmannen förklarade de anmälda företrädarna för respektive parti-grupper utsedda till ledamöter och suppleanter i valberedningen för riksdagens innevarande valperiod.

Prot. 2018/19:1
24 september

Valberedningen kallades till konstituerande sammanträde 20 minuter efter sammanträdet slut denna dag i skatteutskottets sessionssal.

§ 16 Val av riksdagsdirektör

Följande skrivelse upplästes:

Till riksdagen

Val av riksdagsdirektör

Val av riksdagsdirektör ska äga rum vid början av riksmötet närmast efter ett ordinarie val till riksdagen och gälla för tiden till dess att nytt val av riksdagsdirektör förrättats.

Valet ska beredas av en grupp bestående av talmannen och gruppledarna. Gruppen har sammanträtt denna dag och därvid enhälligt beslutat föreslå att riksrevisor Ingvar Mattson väljs till riksdagsdirektör.

Stockholm den 24 september 2018

På beredningsgruppens vägnar

Andreas Norlén

Talman

Kammaren biföll det framlagda förslaget och valde därmed *Ingvar Mattson* till riksdagsdirektör.

§ 17 Avsägelse som riksrevisor

*Avsägelse som
riksrevisor*

Talmannen meddelade att *Ingvar Mattson* avsagt sig uppdraget som riksrevisor från och med den 24 september.

Kammaren biföll denna avsägelse.

Anf. 20 TALMANNEN:

Då ska jag be att få framföra kammarens varma tack till Kathrin Flossing för ett synnerligen väl utfört arbete som riksdagsdirektör.

Du har bedrivit ett omfattande och mycket uppskattat arbete, Kathrin; det tror jag att alla vi som har varit aktiva som ledamöter och i förvaltningen skriver under på. Vi tycker att vi har all anledning att framföra kammarens och hela riksdagens djupa tacksamhet för det fina arbete som du har utfört. Varmt tack!

(Applåder)

Jag vill även passa på att hälsa Ingvar Mattson varmt välkommen som riksdagsdirektör. Skrivelsen är ju lite mer formell och ger bara de yttre ramarna för beredningsprocessen och sådant. Men för dem i kammaren som inte känner Ingvar Mattson vill jag gärna berätta att han är en verklig trotjänare i riksdagens korridorer. Han har haft chefsbefattningar i konsti-

tutionsutskottets kansli – bara en sådan sak! Han har varit kanslichef i finansutskottet. Han gick därifrån till att bli generaldirektör för Statskontoret. Sedermera rekryterades han tillbaka till riksdagen – i någon mening av konstitutionsutskottet, som såg till att han blev vald till riksrevisor av denna kammare 2017. Så det enda skälet som jag såg när jag hörde talas om det namnet att *inte* välja honom till riksdagsdirektör var att KU då skulle få besväret att utse en ny riksrevisor *igen*. Men vi överkom den besvikelsen, vi som då satt i KU, och gratulerade i stället gruppledarna och den dåvarande talmannen till en synnerligen väl utförd rekrytering, som nu formellt har bekräftats av gruppledarna och talmannen i ny uppsättning efter valet.

Ingvar Mattson är alltså en synnerligen kompetent och skicklig företrädare för ett genuint statstjänstemannaideal. Han känner riksdagen utan och innan och kommer att göra ett strålande arbete som riksdagsdirektör. Varmt välkommen!
(Applåder)

§ 18 Justering av protokoll

Protokollet för den 30 augusti justerades.

§ 19 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2017/18:32 för torsdagen den 23 augusti i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från justitieutskottet.

§ 20 Anmälan om faktapromemorior

Talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:
2017/18:FPM162 Förberedelser inför Storbritanniens utträde ur EU den 30 mars 2019 *COM(2018) 556* till utrikesutskottet
2017/18:FPM163 EU:s anslutning till Lissabon-överenskommelsen för skydd av ursprungsbeteckningar och geografiska beteckningar *COM(2018) 350*, *COM(2018) 365* till näringsutskottet

§ 21 Anmälan om granskningsrapporter

Talmannen anmälde att följande granskningsrapporter hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till utskott:
RiR 2018:20 Staten som inköpare av konsulttjänster – tänk först och handla sen
RiR 2018:22 Försäkringsmedicinskt beslutsstöd – ett stöd för Försäkringskassan vid psykisk ohälsa?

RiR 2018:23 Räkenskapssammandraget – är resultat- och balansräkningen tillförlitlig?

RiR 2018:24 Oklara effekter av investeringsstödet till byggande av särskilt boende för äldre

RiR 2018:25 Nedsatt moms på livsmedel – priseffekt, fördelningsprofil och kostnadseffektivitet

Prot. 2018/19:1
24 september
-----

§ 22 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2017/18:284 till socialförsäkringsutskottet

2017/18:286 och 287 till konstitutionsutskottet

2017/18:288 till civilutskottet

Skrivelser

2017/18:289 till socialförsäkringsutskottet

2017/18:290 till försvarsutskottet

§ 23 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2017/18:257 En modernisering av lagen om skiljeförfarande

2017/18:291 Finansiella företags uppgifter till brottsutredande myndigheter

2017/18:292 Förbättrade förutsättningar för effektiv resolution av banker

2017/18:294 Vissa kontrollfrågor och andra frågor på punktskatteområdet

2017/18:295 Ändrade mervärdesskatteregler för telekommunikationstjänster, radio- och tv-sändningar och elektroniska tjänster

2017/18:296 Genomförande av CFC-regler i EU:s direktiv mot skatteunddraganden

2017/18:298 Behandling av personuppgifter för forskningsändamål

2017/18:299 Genomförande av webbtillgänglighetsdirektivet

2017/18:301 Extra ändringsbudget för 2018 – Stöd till djurägare inom lantbruket som drabbats av torkan 2018

2017/18:302 Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot

Skrivelser

2017/18:283 Riksrevisionens rapport om livsmedels- och läkemedelsförsörjning – samhällets säkerhet och viktiga funktioner

2017/18:293 Riksrevisionens rapport om räkenskapssammandraget som underlag för kommunjämförelser

2017/18:297 Riksrevisionens rapport om regeringens styrning av affärsverken

2017/18:300 Riksrevisionens rapport om tillämpningen av den kommunala finansieringsprincipen

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för ovanstående propositioner och skrivelser skulle förlängas till och med *onsdagen den 10 oktober*.

EU-dokument

COM(2018) 614 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller en justering av den årliga förfinansieringen för åren 2021–2023

COM(2018) 630 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum Bidrag från Europeiska kommissionen som presenterades för ledarna vid toppmötet i Salzburg den 19–20 september 2018

COM(2018) 636 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) nr 1141/2014 vad gäller ett kontrollförfarande avseende överträdelse av reglerna om skydd av personuppgifter i samband med val till Europaparlamentet Bidrag från Europeiska kommissionen till stats- och regeringschefernas möte i Salzburg den 19–20 september 2018

COM(2018) 639 Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om avskaffande av säsongsbaserade tidsomställningar och om upphävande av direktiv 2000/84/EG

§ 24 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 30 augusti

2017/18:1635 EU:s vapenpass

av *Boriana Åberg* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1636 Straff för IS-terrorister i Sverige

av *Markus Wiechel* (SD)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1637 Den politiska utvecklingen i Uganda

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 4 september

2017/18:1638 Systematiska attacker mot hazarer i Afghanistan

av *Anders Österberg* (S)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 5 september

2017/18:1639 Rätten till assistans

av *Cecilie Tenfjord-Toftby* (M)

till statsrådet Lena Hallengren (S)

den 6 september

Prot. 2018/19:1
24 september

2017/18:1640 Ersättning vid expropriation av bostäder
av *Emma Hult* (MP)
till statsrådet *Heléne Fritzon* (S)

den 7 september

2017/18:1641 Väntetid vid mammografi
av *Jenny Petersson* (M)
till socialminister *Annika Strandhäll* (S)

den 10 september

2017/18:1642 Turkiets missbruk av Interpol
av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

den 17 september

2017/18:1643 En förbättrad valprocess
av *Markus Wiechel* (SD)
till kultur- och demokratiminister *Alice Bah Kuhnke* (MP)

den 23 september

2017/18:1644 Statliga bolag och motarbetande av klimatmål
av *Jens Holm* (V)
till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

§ 25 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 30 augusti

2017/18:1606 Frakt av foder via sjöfart
av *Maria Malmer Stenergard* (M)
till statsrådet *Sven-Erik Bucht* (S)
2017/18:1615 Straffskärpningar och ändrade rutiner för häktning
av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

den 31 augusti

2017/18:1616 Dömda som begår nya brott i avvaktan på att avtjäna sitt straff
av *Roger Haddad* (L)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

2017/18:1617 Stöd till demokratin i Gambia
av *Birgitta Ohlsson* (L)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

den 4 september

2017/18:1619 Ökad gasanvändning
av *Lars Tysklind* (L)
till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

den 5 september

2017/18:1624 Den aktuella situationen i Bangladesh
av *Anders Österberg* (S)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:1626 Lotsplikt i Öresund

av *Thomas Finnborg* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:1620 Handläggningstider för fastighetsbildning

av *Lars Beckman* (M)

till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2017/18:1622 Kostnader för fordon, drivmedel och redskap under bränderna

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:1621 Vägunderhållet i Skaraborg

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:1625 Forskning om djurfria metoder

av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2017/18:1618 Nya myndighetsinstruktioner som en följd av klimatlagen

av *Jens Holm* (V)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

den 6 september

2017/18:1623 Handel med levande djur

av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

2017/18:1628 Handläggning av vapenlicenser hos Polismyndigheten

av *Sten Bergheden* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:1627 SJ och driftsäkerhet

av *Katarina Brännström* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

den 10 september

Prot. 2018/19:1
24 september

2017/18:1629 Alkobommar

av *Nina Lundström* (L)
till statsrådet *Tomas Eneroth* (S)

2017/18:1630 Valhemligheten för synskadade

av *Laila Naraghi* (S)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

2017/18:1631 Djurrättsaktivisternas hot mot svenskt lantbruk

av *Sten Bergheden* (M)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

den 11 september

2017/18:1632 Insatser för arbetslösa

av *Lars Beckman* (M)
till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2017/18:1633 En ny Ölandsförbindelse

av *Jan R Andersson* (M)
till statsrådet *Tomas Eneroth* (S)

2017/18:1634 Beredskapssituationen för Öland vid störningar i broförbindelse

av *Jan R Andersson* (M)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

den 12 september

2017/18:1638 Systematiska attacker mot hazarer i Afghanistan

av *Anders Österberg* (S)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

2017/18:1639 Rätten till assistans

av *Cecilie Tenfjord-Toftby* (M)
till statsrådet *Lena Hallengren* (S)

den 13 september

2017/18:1635 EU:s vapenpass

av *Boriana Åberg* (M)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

2017/18:1636 Straff för IS-terrorister i Sverige

av *Markus Wiechel* (SD)
till justitie- och inrikesminister *Morgan Johansson* (S)

2017/18:1637 Den politiska utvecklingen i Uganda

av *Markus Wiechel* (SD)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

den 19 september

2017/18:1641 Väntetid vid mammografi

av *Jenny Petersson* (M)
till socialminister *Annika Strandhäll* (S)

Prot. 2018/19:1
24 september

2017/18:1640 Ersättning vid expropriation av bostäder
av *Emma Hult* (MP)
till statsrådet *Heléne Fritzon* (S)
2017/18:1642 Turkiets missbruk av Interpol
av *Amineh Kakabaveh* (V)
till utrikesminister *Margot Wallström* (S)

§ 26 Kammaren åtskildes kl. 17.48.

Sammanträdet leddes
av ålderspresidenten från dess början till och med § 14 och
av talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Olof Pilo

§ 1 Hälsningsanförande från ålderspresidenten	1
Anf. 1 Ålderspresident BEATRICE ASK (M)	1
§ 2 Berättelse från Valprovsnämnden	2
§ 3 Anmälan om ersättare för statsråd	27
§ 4 Meddelande om namnändringar	28
§ 5 Anmälan om ersättare	28
§ 6 Anmälan om eventuell frånvaro vid dagens sammanträde.....	28
§ 7 Upprop.....	28
§ 8 Anmälan om gruppledare för partigrupper	28
§ 9 Avsägelse som riksdagsledamöter	29
§ 10 Val av talman	29
Anf. 2 ANDERS YGEMAN (S).....	29
Anf. 3 TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	30
§ 11 Anmälan om ersättare för talman	31
§ 12 Val av förste vice talman	31
Anf. 4 ANDERS YGEMAN (S).....	31
Ajournering.....	31
Återupptaget sammanträde.....	31
§ 13 Val av andre vice talman.....	31
Anf. 5 MATTIAS KARLSSON i Norrhult (SD).....	31
Anf. 6 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	34
Anf. 7 ANDERS YGEMAN (S).....	34
Anf. 8 ANDREAS CARLSON (KD)	35
Anf. 9 CHRISTER NYLANDER (L).....	35
Anf. 10 TOBIAS BILLSTRÖM (M).....	35
Anf. 11 ANDERS W JONSSON (C)	36
Anf. 12 JONAS ERIKSSON (MP).....	36
§ 14 Val av tredje vice talman.....	37
Anf. 13 ANDERS W JONSSON (C)	37
Anf. 14 MATTIAS KARLSSON i Norrhult (SD).....	37
Anf. 15 ANDERS W JONSSON (C)	38
Anf. 16 JONAS ERIKSSON (MP).....	38
Anf. 17 MIA SYDOW MÖLLEBY (V).....	38
Anf. 18 ANDERS YGEMAN (S).....	38
Anf. 19 TALMANNEN.....	39
§ 15 Anmälan om valberedningens sammansättning	40
§ 16 Val av riksdagsdirektör.....	41
§ 17 Avsägelse som riksrevisor	41
Anf. 20 TALMANNEN.....	41
§ 18 Justering av protokoll.....	42
§ 19 Anmälan om subsidiaritetsprövning	42
§ 20 Anmälan om faktapromemorior	42
§ 21 Anmälan om granskningsrapporter	42
§ 22 Ärenden för hänvisning till utskott	43
§ 23 Bordläggning och beslut om förlängd motionstid	43
§ 24 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	44

Prot. 2018/19:1
24 september
-----

§ 25 Anmälan om skriftliga svar på frågor	45
§ 26 Kammaren åtskildes kl. 17.48.	48